

Categoria D

EL RELAT

L'escriptor no "escull una professió", com aquell que es fa metge o policia. No es tracta tant d'escollir com de ser escollit, i un cop s'accepta el fet que no es serveix per a cap altra cosa, cal estar preparat per recórrer un llarg i penós viatge durant la resta de la vida.

Paul Auster, *Viure al dia*

Després d'esperar-se tres quarts d'hora a la saleta, la secretària li diu que ja pot passar.

—Home, Garcia, quina il·lusió veure'!! Feia molt que no passava per aquí!

—Sí, ja ho sé, senyor Franch. És que he estat ocupat mirant d'escriure aquell relat que va demanar-me per donar una mica més de gruix al llibre que em va dir que em publicaria, se'n recorda?

—Mmmmh... ah! Sí, sí, és clar! El llibre. És clar. I tant... i doncs, ja l'ha escrit, *el llibre*? Què bé, home! Semblava que estava passant per un sotrac realment important.

—Doncs sí, m'ha costat de parir, el conte que faltava. Fa una temporada que no m'acabo de trobar.

—No s'hi amoïni; vostè té fusta, Garcia. El que passa és que és molt jove. El que ha de fer és viure. Sí: viure. És la millor recepta. Vostè visqui, que ja veurà com després acaba escrivint amb fluïdesa torrencial.

—Això és el que em diu tothom. El que passa és que si no escric, no puc viure. És un bon embolic, sap? I no em refereixo al pla existencial; vull dir que si no em publiquen res, no tinc diners, i d'aquesta manera ho tinc malament per anar fent viatges per Europa, m'entén?

—Perfectament.

—Doncs el que podríem fer és el que fa temps que li dic: em té en

nòmina, i jo li vaig entregant tot el que escric, senyor Franch...

—Sí, home, com els americans! Jo li faig la transferència bancària i vostè m'envia els comptes des d'un pis d'Estocolm amb vistes a Kungsträdgården, ben allitat, per correu electrònic, amb un Iphone 5 que, a més, li regalo!

—Sí!! Això mateix!

—I vostè es pensa que sóc imbècil, oi? Vostè mai no escriuria res, si anés per la vida tirant de l'American Express. Com si no els conegués, jo, als de la seva generació. Quina són ara...? La "X", encara, o ja són de la "Z", o com en diuen ara, els "ninis"?

—Ja hi tornem a ser. Jo no m'identifico pas amb cap lletra; que no veu que sóc un

lletraferit? Ja veig que no ens entendrem mai, amb vostè, senyor Franch...

—Miri, Garcia, els temps no estan com per anar fent despeses alegrement, amb la crisi que hi ha. Ja veu com tinc la taula, d'originals; el mercat és el mercat. I a més, ara escriu tothom. Em cau molt bé, ja ho sap. Fa un puret? No? Ah, perdoni, no recordava que havia deixat de fumar.

—És que no m'arriba ni per a tabac.

—No es posi així, home, que ben grassonet se'l veu. En canvi, miri'm a mi! Estic passant una mala època, la feina s'amuntega i...

—Doncs perdoni que li ho digui, però cada cop que vinc li veig un ordinador nou. No podria donar-me'n algun dels vells? Per cert, què en fa, dels vells?

—Els els dono als correctors.

—I una feineta de corrector, no me la podria donar? No sé, un grapadet de galerades, encara que fos?

—Uff...! Malament, malament... A més, és una feina d'esclaus, i vostè és *un creador*.

—Se li agraeix el sarcasme. És igual. Encara té la brigada de correctors allà, al soterrani, agafant pulmonies a dos euros la pàgina? Perdoni, perdoni, no se m'enfadi. Disculpi. Anem al gra: aquí té el relat.

—Oh, *el relat!* A veure? mmm... ah, pe-però això què és? Però si

només... però si només són *quatre fulls*... On s'ha vist, això? Deixi'm veure... i a més. és *un diàleg*, que són menys paraules encara!

—I què? Li canviem la lletra per una altra de més gran, com ara una Times 18, i avall. El que importa és que ocupi espai, no és això el que sempre em diu?

—Sí, coi, però és que aquí només hi ha diàleg! Res de narració. Això no és literatura! No descriu els personatges, res d'anàlisi psicològica... això és una guia telefònica. Ni els americans farien una cosa semblant. Garcia, Garcia. dos mesos per a això??

—Li asseguro que és una meravella de relat. És originalíssim.

—Garcia...Garcia. miri, faci-me'n cinc cèntims, i després ja veurem què en fem.

—Entesos. Doncs és un diàleg, com vostè mateix ha observat.

—Sí, això ja ho he vist tot sol. Un diàleg sobre què?

—Bé, és un diàleg entre un escriptor i el seu editor.

—Ah...! Un diàleg entre un escriptor i el seu editor...

—Sí.

—Està bé.

—Jo crec que sí. Ja en té prou, o en vol saber alguna cosa més?

—No se'm posi impertinent, Garcia! A veure: és un altre conte d'escala de cargol dels seus?

—Que no li sembla bé? Però, per què em fa aquest posat de lluç bullit? Per cert, em sembla que se li ha mort l'havà.

—I de què va, el diàleg?

—Bé, ja sap, els temes típics de redacció: l'editor escanyapobres, l'escriptor jove i incomprès i tot això.

—I per què escanyapobres? Què té contra mi? O és que parla d'algué altre? No em deu estar fent el salt...?

—Ah, no, si no parlo pas de ningú en concret...! És un relat. És pura literatura, és ficció! Ho ha dit vostè mateix: jo sóc un *creador*.

—Sí sí, un creador.... I per què és tan curt —el relat, vull dir-...?

—Bé, si vol puc fer més llarg el diàleg. El que passa és que aleshores perdrà intensitat. Això és com fer l'amor, prou que ho sap vostè. Per cert, a les secretàries tampoc no els renova mai el contracte? I de quina agència de models les treu?

—No pensi malament, que sap que tinc dona i fills.

—Ah, no en dubtava pas. Ja veig que en té la foto aquí, a la tauleta, no fos cas que se n'oblidés. On és feta, al Pirineu? Estava bufona, la seva dona. No té pas cap germana petita?

—Escolti, Garcia, ara tinc molta feina, i no puc dedicar-me a fer-la petar. Com acaba?

—El què?

—*El-relat-que-tinc-a-les-mans.*

—Ah, el relat, doncs res; al final, després d'una conversa constructiva i enriquidora per a ambdues parts, l'editor acaba editant el relat que li porta l'escriptor, i és tot un èxit i l'escriptor es fa famós, i l'editor, ric. Com ha de ser. Vaja, que acaba bé, com si diguéssim.

—Però Garcia: això no ven, que no ho entén?I què haig de fer, doncs? Fer que el relat que ha escrit l'autor sigui un xurro i ningú no l'hi vulgui publicar?

—Home, tampoc és ben bé això, però quedaria més tràgic... seria més *literari*.

—Sí, però si el relat és dolent, aleshores l'editor no voldrà publicar-lo, entén? El relat ha de ser bo. Prou que ha de saber-ho, vostè, això. Vostè és editor. O és que m'he perdut alguna cosa des de l'última vegada que vaig venir?

—Doncs faci una cosa: faci un relat boníssim on es parli d'un editor que no vol publicar un relat perquè és dolentíssim.

—Un moment... a veure: com ho ha dit, això, que m'ho apunto?

—Sí, és clar: faci un relat bo que parli d'un relat dolent. No sé, faci-s'ho venir bé; vostè és l'escriptor.

—Ja... *entenc...*

—És clar, home, si és molt fàcil. Jo, perquè no tinc temps, però si no, em penso que me les escriuria jo mateix, les històries.

—Molt bé, molt bé. De quantes pàgines el vol?

—Home, posi-m'hi, ben maques, vuit o nou planes.

—*Vuit o nou planes??*

—Sí, home: vuit o nou planes. Si es fan en un tres i no res! Escolti, mai no havia vist un escriptor tan llardat com vostè. Què passa, que la xicota li xucla tota l'energia?

—Però si no tinc parella, jo, prou bé que ho sap.

—No m'estranya, només escriu sobre personatges assetjats per les dones.

—Que s'en fot de mi, ara? Què insinua?

—És broma, home. Vostè ja saps que jo sóc de la branca psicologista de l'hermenèutica.

—No sé què deu voler dir.

—Jo tampoc, francament, però quan clavo la pota, dic això i tothom es queda pensant. Com a mínim, serveix per fer temps mentre la cosa es calma.

—Bé, deixem-ho córrer...

—Ho veu?

—Si us plau, no m'interrompi, que estic intentant concentrar-me: vostè el que vol és una cosa ben tràgica, amb llamps i trons, i que acabi malament.

—Esclar. Queda molt millor un conte en què l'escriptor és un incomprès romàntic que no pas un guió tipus "*Les campanes de Santa Maria*", entén? Imagini's que Werther acabés en un palauet amb la seva estimada Lotte, amb el passadís tot ple de marrecs contents corrent amunt i

avall, allà, tots feliços. No tindria cap gràcia...

—D'acord. Ja ho he entès. Me'n vaig. Hi he de posar una mica de tragèdia, una mica de «col·locar l'home al llindar de la seva existència», una explosió de literatura i tot això, oi que sí? □Exacte! Una mica de nihilisme narratiu, una mica de violència, de sang i fetge, no sé, una barreja d'*American Psycho* amb unes gotes de gratuïtat de la bona... vostè mateix... Mutatis mutandis; jo no m'hi fico.

—Ho entenc, *ho entenc perfectament*. Fet. Com vostè vulgui. Ho tinc en dues hores. Encara hi és, el bar aquell, aquí a la cantonada? Li fa res que deixi aquí la bossa?

—Bé, bé, em sorprèn que ho tingui tan clar, tot de sobte. Però... què fa, home? Tampoc no calia que estripés l'original d'una forma tan sàdica... la paperera és allà, sí. Vol un cigar, per inspirar-se?

—Que no fumo, senyor Franch, que no fumo, ja li ho he dit! Però... si de cas, sap què...? Doni-me'l, doni-me'l...

Surt al carrer i, tot just gira la cantonada, se sent una horrorosa deflagració a l'edifici de l'editorial. Per les finestres surten escopits vidres, llibres, ordinadors, galerades, una de les cames de la secretària, tot seguit el seu cos i, just darrera, l'altra cama, cigars desmanegats, un braç, trossos de cansalada, les ulleres de l'editor. S'espolsa la camisa, li fa un petó al llapis que duu a la butxaca i demana foc al primer que troba.

Albert García